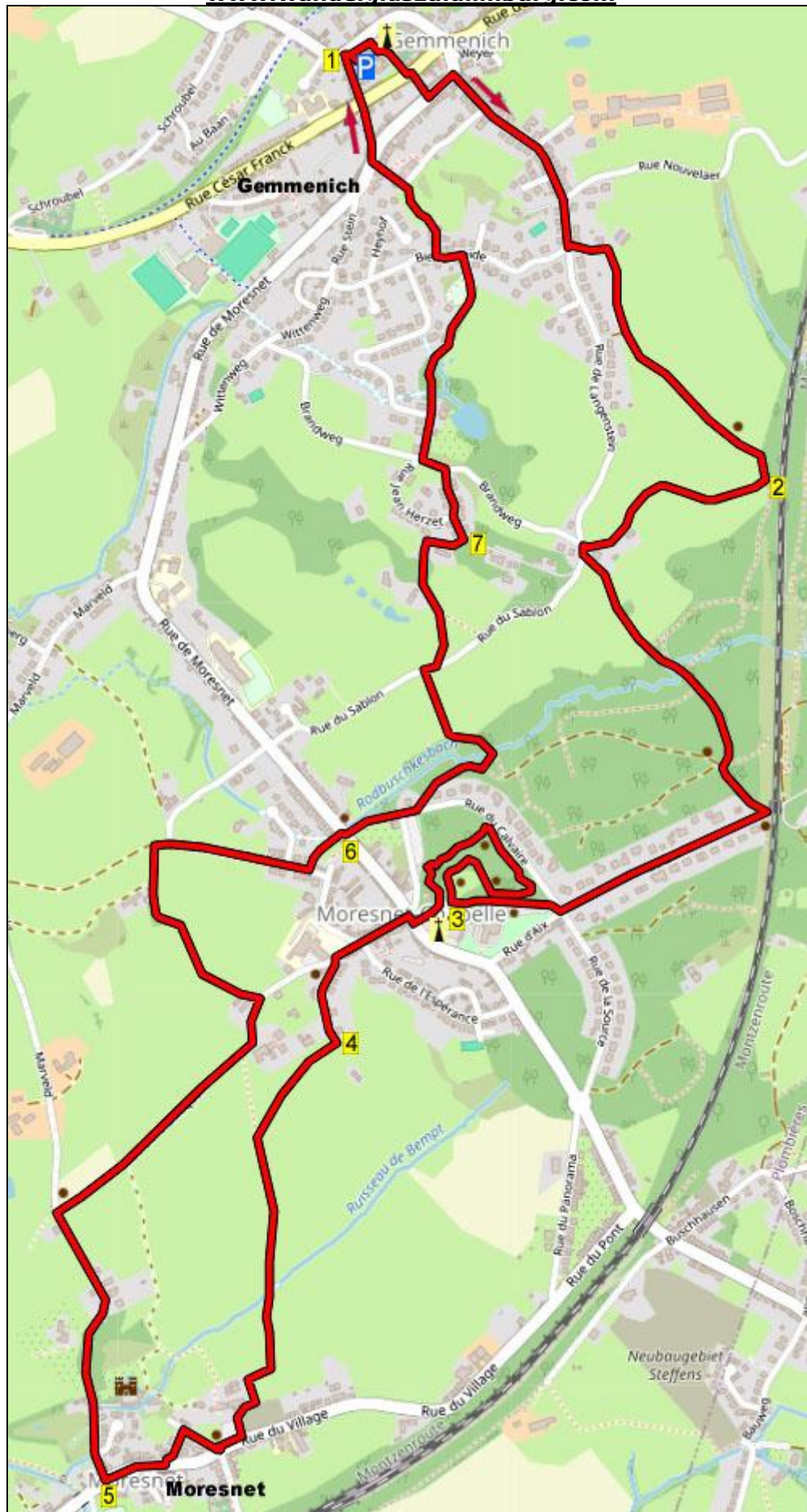

www.wandelgidszuidlimburg.com

www.wandelgidszuidlimburg.com

Vlak onder Vaals ligt in het mooie landschap van het Land van Herve, de Belgische Duitstalige plaats Gemmenich. Omhoog lopend verlaat u de bebouwde kom en dan loopt via o. a. leuke gras- bospaden, veldwegen en door weilanden met prachtig uitzicht, naar het bedevaartoord Moresnet-Chapelle. Hier maakt u een rondje door het park de Calvarieberg met de bijzondere kruiswegstaties. Het is de mooiste Kruiswegstatie van deze wandelgids! Na een bezoek aan de Mariakapel struikt u door weilanden met klaphekjes en schitterend uitzicht omlaag naar het centrum van Moresnet. Omhoog lopend passeert u Château de Bempt en dan komt u aan de rand van Moresnet. Via verrassende paadjes, veldwegen en bospaadjes loopt u terug naar Gemmenich. De route is erg heuvelachtig.

Startpunt: Openbare parkeerplaats Rue des Ecoles 50, Gemmenich. (Parkeer niet bij de kerk).

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
9,66 km	2.40 uur	97 m	133 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1854. GEMMENICH 9,7 km

1. Staande op de parkeerplaats bij Résidence Sandberg, gaat u R de smalle asfaltweg omhoog richting Sint-Hubertuskerk (1774). (Dus niet de doorgaande weg omlaag). Bij de kerk gaat u tegenover huisnr. 21 de trap omlaag en voor de ingang van de begraafplaats gaat u R de klinkerweg omlaag, met rechts de voormalige pastorie. Beneden steekt u via zebepad de doorgaande weg over, ga L en ga dan meteen bij ijzeren paaltjes R het smalle klinkerpad, dat tussen muur en afrastering ligt, omlaag. Beneden aan de doorgaande weg gaat u L omhoog. Na 50 m gaat u, meteen voorbij frituur du Village en bij verkeersspiegel, R (Rue Nouvelaer) omhoog. Negeer zijwegen. Na ruim 400 m, meteen voorbij huisnr. 61, gaat u aan de 4-sprong bij wegwijk L (rode rechthoek) de smalle asfaltweg omhoog. Voorbij huisnr. 3 gaat u R (rode rh) het graspad omhoog. Negeer zijpaden en volg geruime tijd het dalende en stijgende (gras)pad. Na 200 m ziet u links de 50 m hoge Boudewijn uitzichtstoren, die op Belgisch grondgebied op het Drielandpunt staat. Na 500 m passeert u boven bij zitbank, een genietplekje, een oriëntatietafel met rondom prachtig uitzicht. 50 m verder buigt het pad rechts omlaag, met rechts mooi uitzicht en links beneden de goederenspoorlijn genaamd de Montzenlijn.

2. Na 50 m gaat u R (rode rh) door het weiland, met rechts afrastering/haag, en geniet verder van het prachtige uitzicht. 200 m verder volgt u RD de dalende veldweg. Beneden aan de T-splitsing, bij huisnr. 86 en verkeersspiegel, gaat u L en meteen daarna gaat u aan de 3-sprong L (rode rh/gele ruit) de veldweg/graspad omlaag. Negeer zijpaden en na 200 m wordt de veldweg/graspad een dalende en stijgende bosweg. Na 500 m gaat u aan de ongelijke 5-sprong, bij zitbank, L (rode en gele rh/gele ruit) omlaag. Beneden aan de asfaltweg, waar meteen links het beeld van de Schwarzer Engel staat, gaat u R de brede asfaltweg door de villawijk, in het Maria bedevaartsoord Moresnet-Chapelle, omlaag. Na

ruim 400 m gaat u beneden aan de kruising R en ga dan meteen daarna, bij muurkruis, L (rode rh) het klinkerpad omhoog, met rechts de muur van het Calvariepark. Aan de 3-sprong, bij groot muurkruis bij huisnr. 3, de voormalige kluisenaarswoning uit 1823, gaat u RD omlaag.

(Voor meer info over de kluisenaarswoning zie laatste bladzijde).

3. Meteen daarna gaat u R via groot hek het park Calvarieberg binnen en volg RD het grindpad langs de zitbanken.

(Als u hier RD loopt en dan het Calvariepark inloopt, volgt u de Kruiswegstaties van laag naar hoog).

Volg nu de grindweg van hoog naar laag langs de bijzondere kruiswegstaties. U passeert de kruiswegstatie 14, graflegging Jezus, waar u een kaarsje kunt aansteken.

(De kruiswegstaties zijn gebouwd in de vorm van grotten. De gewelven en de muren van de grotten zijn aan de buitenzijde bekleed met lavablokken. Van binnen zijn ze aangekleed met veel kleurrijke mozaïeken die de kolommen, wanden, ramen en siervoorwerpen uitbeelden. Voor meer info over de Calvarieberg zie laatste bladzijde).

Boven op de Calvarieberg passeert u de kruisigingsgroep (12^e statie), waar regelmatig een mis in de open lucht wordt opgedragen en volg verder RD de dalende grindweg langs de mooie 3-talige staties. U verlaat het park en loop dan bij het grote Mariabeeld, in muurnis boven bij huisnr. 1, schuin rechts naar de ingang aan de achterkant van de Mariakapel (1901), die u bezoekt.

(Voor meer info over de kapel/kerk zie laatste bladzijde).

Aan de andere kant verlaat u de kapel en loop bij de Calvariegroep RD de trap omlaag. Steek via zebepad de doorgaande weg over, ga R en meteen daarna aan de 4-sprong bij brasserie Belle Vue gaat u L (Rue de la Clinique) de klinkerweg omlaag.

Aan de ongelijke 4-sprong bij Mariakapel (1955)
t.h.a. Arnold Franck gaat u RD de smalle klinkerweg omhoog.

(Arnold Franck, de inwoner van Moresnet, die rond 1750 op wonderbaarlijke manier genas van zijn epileptische aanvallen).

Meteen daarna, aan de ruime Y-splitsing bij zitbank, Mariabeeld op sokkel, Mariabeeld boven in muurnis en rechts het verzorgings-verpleeghuis St. Joseph, gaat u L (Sier) de smalle doodlopende weg omhoog, die meteen een dalende smalle asfaltweg wordt.

(In dit grote met breuksteen gebouwde gebouw hebben van 1875 tot begin jaren 1900 de gevluchte paters Franciscanen uit Aken gewoond).

4. Aan het einde van de smalle dalende asfaltweg gaat u meteen voorbij huisnr. 15 R, via rood klaphek, het weiland in en loop RD door het weiland met rechts afrastering/aardig optrekje. Bij klaphek, op de hoek van de afrastering, gaat u schuin L door het weiland omlaag, naar het volgende rode klaphek, met voor u het lange en hoge spoorwegviaduct van Moresnet.

(Het 1107 m lange en 52 m hoge spoorwegviaduct is een van de langste stalen spoorviaducten van Europa is. Het werd in 1916-1917 tijdens de Eerste Wereldoorlog als deel van de strategisch belangrijke verbinding tussen het Duitse Ruhrgebied en de haven van Antwerpen gerealiseerd).

Loop bij het klaphek schuin R door het weiland omlaag richting draaihekje/gele paal. Voorbij de gele paal/draaihekje loopt u RD door het weiland omlaag met even verder links afrastering. Beneden, in de linker hoek, gaat u bij gele paal voorbij draaihekje RD, met rechts afrastering en meteen daarna loopt u RD door het weiland omhoog met links afrastering. Boven bij draaihekje/gele paal gaat u R door het weiland met links afrastering. Vlak daarna bij boerderij gaat u L over de betonnenweg/grindweg. Bij de grote parkeerplaats gaat u L de asfaltweg omlaag.

(Hier ziet u aan de zijkant van de boerderij een lange kooi met o. a. een roofvogel en uil).

Beneden aan de doorgaande weg gaat u R over het trottoir omlaag. Na 50 m gaat u aan de ongelijke 4-sprong bij zitbank R (Rue Bempt) de asfaltweg omlaag. Aan de 3-sprong gaat u L omhoog/omlaag. Aan doorgaande weg, bij het streekmuseum Moresnet (huisnr. 87) en bij de Sint Remigiuskerk (1645), gaat u R door het centrum van Moresnet omlaag.

(Tegen de muur van de kerk staat een oorlogs-monument. Tegen de muur staan ook oude grafkruizen uit de 17^e eeuw met Nederlands opschrift).

Bij het grote houten kruis (1782) staat een klok (13^e eeuw) en ligt een zonnewijzer (zie infobord). In de kerk staat een bijzonder hoofdaltaar (1854) en achter in de kerk bevindt zich een Lourdesgrot.

Tegenover de ingang van de kerk, die meestal te bezoeken is, staat de voormalige pastorie (1806/huisnr. 66).

De route volgend passeert u links bij pleintje het kunstwerk de Groene Draak. Hier staat ook een zitbank, een mooie pauzeplek na 5,8 km lopen).

5. Beneden aan de 3-sprong, meteen voorbij zebrapad, wegversmalling en brasserie La Veranda, gaat u R (rode en gele rh/Marveld). Negeer zijwegen en volg geruime tijd RD de smalle asfaltweg, die na 150 m, waar u rechts het barokke Château de Bempt (begin 17^e eeuw) ziet, een stijgende asfaltweg wordt. Na bijna 600 m gaat u boven aan de 3-sprong, bij de St. Josephkapel en zitbank, R (Rue de la Clinique) over de rustige licht stijgende asfaltweg, die u geruime tijd RD volgt, door het mooie landschap.

(Meteen rechts passeert u een weiland met een onderkomen voor scharrelkippen (4-2025)).

Na bijna 600 m gaat u aan de 3-sprong, bij huisnr. 32 en muurkruis, L de veld- grindweg omlaag. Beneden bij huisnr. 45 volgt u RD de grindweg omhoog. Boven aan de T-splitsing, bij wegwkruis, gaat u R omlaag en meteen daarna gaat u aan de 3-sprong RD over de asfaltweg met voor u het torentje van de Mariakapel en het verzorgings- verpleeghuis, waar u langs bent gekomen. U loopt Moresnet binnen. Negeer doodlopende weg links. Vlak daarna, meteen voorbij huisnr. 34, gaat u L het graspad omlaag.

6. Steek de doorgaande weg over en loop bij picknickbank RD (Rue du Calvaire) de asfaltweg omhoog. Aan de ruime 3-sprong, met rechts de grote parkeerplaats van het bedevaartsoord, gaat u RD en meteen daarna gaat u schuin L (rode rh) het smalle bospad omhoog met rechts achtertuinten. Let op! Na 150 m gaat u aan de 3-sprong L het bospaadje omlaag. *(U verlaat de rode rh)*, Vlak daarna gaat u beneden aan de T-splitsing L en via rioolbuis steekt u de Rodbuschkesbach over. Volg nu RD het stijgende bospad, dat 100 m verder een stijgend pad door de bosstrook wordt. Voorbij grote oriëntatietafel gaat u boven aan de T-splitsing, bij wegwkruis, R de asfaltweg omlaag. Meteen daarna bij verkeersspiegel gaat u L en ga rechts van de toegangspoort van de huisnrs. 63-65-67 door het klaphek en volg het smalle dalende pad met links klimophaag en rechts een weiland. *(Schrik niet van mogelijk blaffende honden!)*. Aan de T-splitsing bij klaphek gaat u L het paadje omhoog met links klimophaag. 50 m verder voorbij klaphek gaat u RD/R het bospad omhoog. Boven bij huisnr. 31 gaat u RD/R de grindweg omhoog.

7. Let op! Na 100 m gaat u bij verbodsbord L het klinkerpad omlaag, dat een klinkerweg wordt. Aan de 3-sprong, bij huisnr. 32, gaat u RD de klinkerweg omlaag. Beneden aan de T-splitsing gaat u L en vlak daarna gaat u aan de ongelijke 4-sprong R (Rue du Vivier) omlaag.

Beneden, waar de asfaltweg naar links buigt, gaat u RD het grindpad omlaag. Beneden steekt u het beekje La Saue over en volg dan het grindpad omhoog, met even verder links achtertuinen en na 100 m passeert u links een speelveld/speeltuin. Boven aan de T-splitsing in Gemmenich gaat u L de asfaltweg omlaag. Vlak daarna, meteen voorbij huisnr. 25, gaat u R de asfaltweg omhoog, die bij huisnr. 21 een dalend grindpad wordt en loop dan even verder RD door

het weiland/grasland omlaag met mooi uitzicht op de Sint Hubertuskerk. Aan de 3-sprong bij brandweerkraan gaat u RD de asfaltweg omlaag. Beneden steekt u via zebrapad de doorgaande weg over en loopt u bij wegkruis RD de asfaltweg omhoog. Steek boven bij zitbanken de doorgaande weg over en loop RD (Rue Sandberg) de eenrichtingsweg omhoog. Na 100 m komt u boven aan de 3-sprong rechts bij de parkeerplaats.

Bedevaartsoord Moresnet-Chapelle

Aanleiding

Al sinds 1750 wordt de Maagd Maria in Moresnet vereerd, na de wonderbaarlijke genezing rond 1750 van de jonge Arnold Franck (1741-1801), die op 6 jarige leeftijd zijn eerste epileptische aanval kreeg. Om meer rust te hebben bij het bidden om genezing, hing hij in de buurt een Mariabeeldje aan een kleine eik. Hier kwam hij regelmatig om te bidden en in 1750 werd hij genezen van zijn epileptische aanvallen. Het nieuws van zijn genezing ging als een lopend vuurtje rond en er kwamen steeds meer mensen naar het Mariabeeldje om daar te bidden.

Tijdens de Franse Revolutie (1789-1799) verborg hij het beeldje thuis in een kist. Toen hij na het vertrek van de Fransen het beeldje weer aan de eik wilde ophangen, bleek dat het Mariabeeldje vanzelf weer was teruggekeerd in het bos. Dit versterkte natuurlijk het mysterie rondom het beeldje. Hiertoe droeg ook bij dat twee plagen onder het vee, in 1771 en 1797, door de voorspraak van Maria waren afgewend. Het jaar 1797 wordt gezien als het jaar waarin bedevaarten naar Moresnet-Chapelle begonnen.

Calvarieberg

De Calvarieberg is aangelegd tussen 1901 en 1903 op initiatief van de paters Franciscanen uit Aken, die vanwege de Kulturkampf (1872-1879) zich rond 1875 in Moresnet vestigden. Zij namen vanaf dat moment de leiding over de bedevaarten.

Er werd in de buurt van het klooster het huidige terrein gekocht en er werd een park ontworpen met kunstmatige heuvels, waarin de veertien kruiswegstaties kwamen te staan. In het park staan duizenden verschillende soorten sierplanten. Het is een genot om er in mei rond te lopen, wanneer de Rododendrons in bloei staan.

Bedevaatskerk/Genadekapel

Na de dood van Arnold Franck op 29 nov. 1801 nam het aantal pelgrims nog toe. De inwoners van Moresnet besloten op de plek van de eik, waarin het Mariabeeldje hing, een kapel te bouwen.

Terwijl de kerkelijke autoriteiten zich tot dan toe op de achtergrond hadden gehouden en de bedevaarten in stilte hadden getolereerd, kwam er in 1829 een doorbraak met de eerste door de kerk georganiseerde bedevaart en processie van de parochie van St. Jacob vanuit Aken. In 1830 vonden er officiële bedevaarten plaats vanuit Nederlands Epen en Moresnet. De kapel, die te klein was geworden, werd in 1831 vergroot en op 4 sept. plechtig ingewijd. Met de inwijding van de kapel werd Moresnet definitief door de kerk erkend als bedevaartsoord. Daarna werd de kapel nog enkele keren verbouwd.

Bijzonder is het mozaïek/tegel in de vloer voorin de kerk, waar aangegeven wordt waar vroeger de eik met het Mariabeeldje stond. Op de wanden van de kapel zijn marmeren platen aangebracht van mensen, die door Maria genezen zijn. Om de vele pelgrims meer rust te bieden is het originele Mariabeeld in een nieuwe zijkapel geplaatst. Het 24 cm hoge beeld, gemaakt van terracotta, stamt uit 1750.

Kluizenaars woning

In 1831 vestigde zich een kluizenaar bij de kapel als koster. Hij bouwde de kleine kluizenaarswoning (de woning met huisnr. 3 met het grote muurkruis) en hield toezicht op de bedevaarten. Deze staat nog steeds, naast het voormalige Franciscanerklooster/nu woonzorgcentrum Regina. Bijna 40 jaar lang fungeerden de kluizenaars als kosters in de kapel en verdienden ze hun geld door devotionele voorwerpen en levensmiddelen aan pelgrims te verkopen. De laatste kluizenaar trad in aug. 1876 als broeder toe tot de Franciscanse Orde.

Auteur: Jos Wlazlo.

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.